

Raportul
privind finanțarea nerambursabilă
a organizațiilor necomerciale (ONC) de către instituțiile de stat în anul 2025

Introducere

Contextul legal și obiectivele raportului

Prezentul raport generalizează informațiile referitoare la contractele de finanțare nerambursabilă încheiate între autoritățile administrației publice centrale (APC) și organizațiile necomerciale (OSC) în cursul anului bugetar 2025. Elaborarea acestuia vine în implementarea acțiunilor nr. 31 și nr.32 din Planul de acțiuni aferent Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru 2024 – 2027: Instituirea mecanismului de monitorizare anuală centralizată a alocărilor financiare destinate organizațiilor societății civile și Publicarea centralizată a tuturor alocărilor financiare publice pentru organizațiile societății civile.

Totodată se va reține că în conformitate cu prevederile punctului 46 din Regulamentul-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, autoritățile finanțatoare au responsabilitatea de a publica anual datele privind proiectele susținute, sumele alocate, beneficiarii și rezultatele obținute.

Obiectivul principal al raportului pentru anul 2025 este de a măsura progresul în consolidarea mecanismelor de sprijin financiar public, trecând de la faza de pilotare (2023) și extindere (2024) către o etapă de consolidare și uniformizare a regulilor de acces la resursele bugetare.

Metodologie și transparență

Datele au fost colectate prin intermediul formularelor electronice transmise de Cancelaria de Stat către toate ministerele și agențiile guvernamentale. Acestea au fost structurate pentru a evalua conformitatea cu cadrul legal și nivelul de transparență în acordarea finanțărilor către organizațiile necomerciale (OSC), solicitând informații despre următoarele aspecte cheie:

- existența unui regulament intern elaborat în conformitate cu **Regulamentul-cadru (HG nr. 656/2022)** și a unui regulament de activitate pentru Comisia de evaluare;
- publicarea componentei nominale a comisiilor (după desfășurarea concursurilor), a anunțurilor și condițiilor de concurs, precum și a rezultatelor și listei proiectelor câștigătoare;
- elaborarea raportului pentru 2025, completând un formular specific (**”Proiecte”**) cu date detaliate despre proiectele realizate;
- eventuala lansare a concursului de finanțare pentru anul 2026.

Întrebările din formular au vizat inclusiv prezentarea informațiilor referitor la **mecanismele de finanțare aplicate**:

- finanțare nerambursabilă, alocată conform prevederilor HG nr. 656/2022;
- finanțare nerambursabilă, acordată în baza altor mecanisme de finanțare.

1. Cadrul normativ

Sectorul asociativ în Republica Moldova beneficiază de diferite forme de finanțare, din surse interne și externe, în condițiile următoarelor acte normative fundamentale:

- **Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale** reprezintă actul legislativ de bază care stabilește dreptul OSC-urilor de a beneficia de sprijin financiar din partea statului și de a implementa proiecte de utilitate publică în diverse domenii de dezvoltare.
- **Regulamentul-cadru (HG nr. 656/2022)** stabilește principiile transparenței, tratamentului egal și anualității, aplicând totodată cerința unei **contribuții proprii de minimum 10%** din partea beneficiarilor.
- **Programul de dezvoltare a OSC 2024-2027 (HG nr. 845/2023)** este documentul de politici sectorial, care derivă din angajamentele Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană și din Strategia „Moldova Europeană 2030”. Sustenabilitatea financiară a OSC este vizată în mod specific la **Obiectivul general 2**: „Asigurarea unei finanțări sustenabile pentru OSC, atât din surse publice, cât și din surse alternative”.

Indicatorii-cheie monitorizați în anul 2025

În conformitate cu Planul de acțiuni al Programului de dezvoltare a OSC 2024-2027, raportul evaluează atingerea următoarelor ținte specifice pentru anul 2025:

1. **Respectarea Regulamentului-cadru:** ponderea APC-urilor care aplică mecanismul de finanțare nerambursabilă ar urma să atingă **ținta de 30%** (față de valoarea de referință de 0% în 2022 și 28,5% în 2024).
2. **Suma alocată anual:** Ținta pentru 2025 este de **24,3 milioane lei**, deși datele din 2024 au arătat deja o depășire a acestui prag prin alocarea a 48,7 milioane lei.
3. **Sprijin pentru grupurile vulnerabile:** În premieră, pentru 2025, dacă cel puțin **10 milioane lei** din suma totală sunt direcționați către OSC-urile care reprezintă grupurile social-vulnerabile.

2. Respectarea Regulamentului-cadru

Autoritățile finanțatoare au respectat în mare măsură prevederile Regulamentului cadru (HG nr. 656/2022) oferind prin intermediul paginilor web oficiale acces public la:

- regulamentele interne de finanțare;
- regulamentele de activitate al Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor;
- anunțuri și condițiile concursului de finanțare nerambursabilă (2025 și 2026);
- rezultatele concursurilor de finanțare nerambursabilă;
- lista proiectelor câștigătoare (2025 și 2026);
- raportul cu privire la contractele de finanțare nerambursabilă.

Lista link-urilor respective per instituție este prezentată în *Anexa nr. 1*.

3. Alocarea finanțării nerambursabile în anul 2025

În anul 2025, autorități finanțatoare pentru implementarea proiectelor OSC au fost Ministerul Culturii, Agenția Națională pentru Dezvoltarea programelor și Activității de Tineret (Ministerul Educației și Cercetării), Ministerul Muncii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Compania

Națională de Asigurări în Medicină, Agenția de Investiții, Biroul Relații cu Diaspora, Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare.

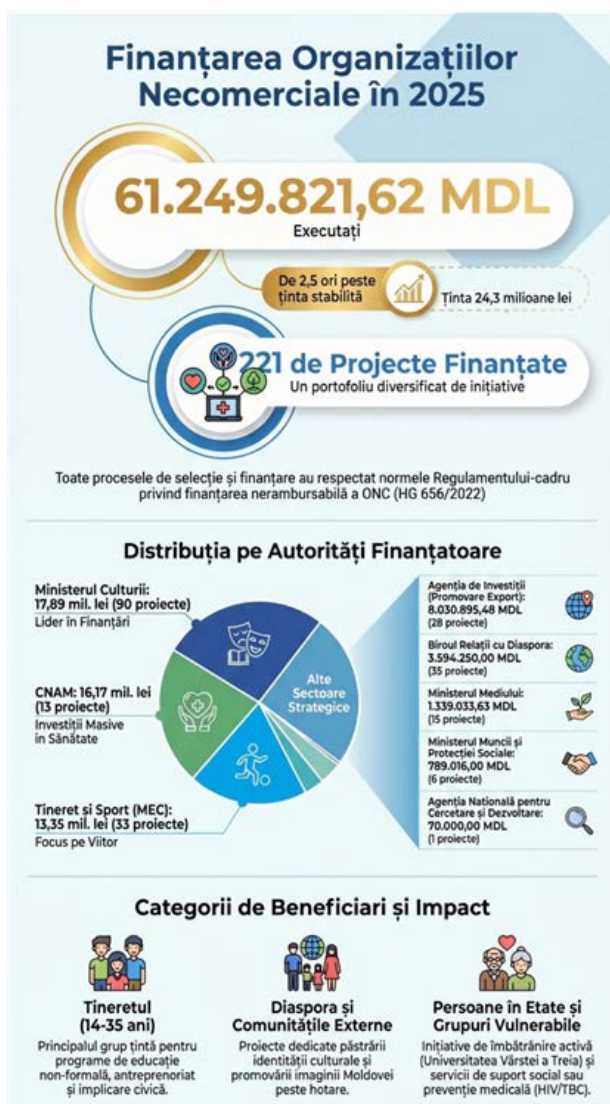
O tendință pozitivă observată în 2025 a fost lansarea în trimestrul IV a concursurilor pentru anul bugetar 2026 de către Ministerul Culturii și Ministerul Educației și Cercetării, fapt ce asigură predictibilitatea și continuitatea activităților pentru OSC-uri.

Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Ministerul Apărării, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale au informat Cancelaria de Stat că **nu au acordat sprijin financiar organizațiilor necomerciale în anul 2025**, fie din lipsă de bugete alocate în acest scop, fie din lipsa solicitărilor eligibile, fie din lipsa planificării în CBTM 2025-2027.

3.1 Distribuție generală a finanțării (mecanisme multiple)

În conformitate cu răspunsurile parvenite, în cursul anului bugetar 2025, **8 autorități publice centrale** au finanțat **221 de proiecte**, cu o sumă totală executată de **61.249.821,62 lei**. Această sumă depășește de peste 2,5 ori ținta strategică de 24,3 milioane lei stabilită în Programul de dezvoltare a OSC pentru anul 2025.

Analiza datelor arată următoarea *distribuție generală* a finanțării și proiectelor pe instituții:

- **Ministerul Culturii** - cel mai mare finanțator în termeni de număr de proiecte a raportat **90 de proiecte culturale** finanțate cu o sumă totală de **17.897.018,23 MDL**.

- **Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM)** a executat o sumă de **16.171.069,27 MDL** pentru **13 proiecte** majore.

- **Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret (MEC)** a gestionat Programul de Granturi 2025 pentru organizațiile de tineret, finanțând **33 de proiecte** cu o sumă totală de **13.358.539,01 MDL**.

- **Agencia de Investiții** a raportat **28 de proiecte** finalizate în domeniul promovării exporturilor și susținerii asociațiilor de producători, cu o sumă executată de **8.030.895,48 MDL**.

- **Biroul Relații cu Diaspora** prin programe specifice precum „Diaspora Engagement Hub”, a susținut **35 de proiecte** ale asociațiilor diasporei, în valoare de **3.594.250 MDL**.

- **Ministerul Mediului** a finanțat **15 proiecte** axate pe împădurire și managementul deșeurilor, cu o execuție de **1.339.033,63 MDL**.

- **Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS)** a acordat granturi pentru **6 proiecte** dedicate programului de „Îmbătrânire activă”, în sumă totală de **789.016 MDL**.

- **Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD)** a raportat finanțarea unui singur proiect în valoare de **70.000 MDL**.

Tabelul nr. 1. Distribuție generală a finanțării și proiectelor pe instituții

AUTORITATEA PUBLICĂ	Suma acordată (mil.lei)	Suma executată (mil.lei)	Nr. proiecte finanțate
Ministerul Culturii	31,07	17,90	90
Compania Națională de Asigurări în Medicină	18,03	16,17	13
Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	13,27	13,36	33
Agencia de Investiții	8,09	8,03	28
Ministerul Mediului	5,63	1,34	15
Biroul Relații cu Diaspora	3,59	3,59	35
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	0,79	0,79	6
Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	0,07	0,07	1
Total	80,55	61,25	221

3.2. *Finanțare nerambursabilă, alocată conform prevederilor HG nr. 656/2022*

7 instituții au încheiat contracte de **finanțare nerambursabilă** cu organizațiile necomerciale, în sumă de **37,47 mil. lei**, în baza prevederilor HG 656/2022.

Tabelul nr. 2 Alocarea **finanțării nerambursabile** organizațiilor necomerciale în temeiul HG 656/2022

<i>AUTORITATEA PUBLICĂ</i>	Numărul proiectelor	Beneficiari	Suma acordată/solicitată (MDL)	Suma Executată (MDL)
Agencia de Investiții	10	Asociații de producători autohtoni	1.600.000,00	1.540.000,00
Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	1	Asociația Obștească „Lumina Renașterii Omului - LuRenOm”	70.000,00	70.000,00
Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	31	Copii și tineri 0-35 ani Organizații de tineret	12.180.878,42	12.273.661,44
Biroul Relații cu Diaspora (“Diaspora Engagement Hub”)	34	Asociațiile diasporiei din străinătate Total: 22873 persoane (22150 – adulți, 121 – tineri, 602 – copii)	3.569.250,00	3.569.250,00
Ministerul Culturii	90	Populația țării	31.070.998,16	17.897.018,23
Ministerul Mediului	15	Localitățile și locuitorii țării	5.628.299,26	1.339.033,63
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	6	Persoane în etate	789.016,00	789.016,00
Total	187		54.908.441,84	37.477.979,30

Cele **90 de proiecte** culturale finanțate de **Ministerul Culturii** implementate de diverse ONG-uri au pus accent pe media, educație culturală, festivaluri, concursuri artistice și promovare a patrimoniului :

- **Media și jurnalism** (TUK.md, Moldova.org, Nordinfo.md, Eco FM): Producții de conținut (articole, video, podcasturi) pentru democrație, mediu, dezinformare; audiențe de sute de mii, concursuri cu sute de participanți, depășind țintele (ex. 162.000 utilizatori TUK.md).
- **Festivaluri muzicale și corale** (Gavriil Musicescu, Moldovan Accordion, Jazz-n Chișinău): implică mii de tineri muzicieni, educatori; promovează educație muzicală, dialog intercultural, internaționalizare (ex. masterclass-uri, concerte regionale).
- **Evenimente literare și editoriale** (Bookfest, Zilele Literaturii Române, FILIT): promovează autori, lectură; implică mii de beneficiari (cititori, studenți), au un impact economic (turism, vânzări cărți), consolidează identitate culturală română.
- **Teatru, dans, arte vizuale** Festivaluri, ClassFest, Saloane Naționale au inclus formarea tinerilor actori/coregrafi, organizarea expozițiilor, participarea sutelor de participanți și promovarea unui dialog transfrontalier (România, UE).
- **Tradiții și turism cultural** : Festivaluri folclorice, IA MANIA, BeLEU FEST contribuie la conservarea meșteșugurilor și gastronomiei, adună mii de vizitatori, contribuind la coeziunea comunitară, turism rural.

Beneficiarii principali sunt tineri de 18-35 ani, copii, diaspora, sute de mii de beneficiari direcți și indirecti.

Proiectele finanțate au contribuit la educație civică/culturală, sustenabilitate, fiind organizate evenimente anuale, promovare UE/internaționalizare Moldova.

Biroul Relații cu Diaspora prin intermediul programului "Diaspora Engagement Hub" a oferit **finanțare nerambursabilă** pentru **34 proiecte** implementate de organizațiile diasporei, care au avut un impact semnificativ asupra consolidării identității culturale moldovenești, promovării limbii române și întăririi coeziunii comunităților din străinătate. Prin festivaluri, tabere, ateliere, concerte, expoziții și evenimente tematice organizate în Germania, Italia, Portugalia, Danemarca, Elveția, Austria, Irlanda, Canada și alte state, au fost implicați mii de beneficiari – copii, tineri și adulți – care au participat activ la promovarea tradițiilor, dansului, gastronomiei și valorilor naționale.

Activitățile desfășurate au contribuit la revitalizarea sentimentului de apartenență și mândrie națională în rândul diasporei, au creat spații intergeneraționale de dialog și transmitere a tradițiilor și au consolidat legăturile dintre comunitățile moldovenești și instituțiile din Republica Moldova. Totodată, proiectele au stimulat colaborarea dintre artiști, organizații culturale, mediul academic și societatea civilă, generând noi parteneriate internaționale și mecanisme de cooperare durabilă.

Un accent important a fost pus pe educația copiilor și tinerilor prin școli și ateliere de limba română, istorie, artă populară, dans și lectură, precum și prin tabere culturale și activități creative care au contribuit la păstrarea identității culturale și lingvistice. În paralel, au fost dezvoltate resurse educaționale și culturale durabile, inclusiv ghiduri, cărți bilingve, materiale didactice și podcast-uri dedicate comunităților din diaspora.

Proiectele au avut și un impact pozitiv asupra imaginii Republicii Moldova la nivel internațional, promovând cultura, patrimoniul și valorile naționale în cadrul festivalurilor multiculturale, expozițiilor și evenimentelor publice. Participarea comunităților locale și a altor grupuri etnice a favorizat dialogul intercultural, diversitatea și înțelegerea reciprocă, contribuind la consolidarea unei imagini culturale active și moderne a Republicii Moldova peste hotare.

Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret a susținut implementarea **31 de proiecte în domeniul tineretului**, care au avut un impact amplu asupra dezvoltării personale, profesionale și civice a tinerilor din Republica Moldova, contribuind la consolidarea educației non-formale, participării democratice și incluziunii sociale. Prin programe de formare, mentorat, educație civică, orientare profesională, antreprenoriat, leadership, educație financiară și sănătate mintală, au fost implicați zeci de mii de tineri, inclusiv din grupuri vulnerabile, medii rurale, diaspora, comunități din Zona de Securitate, UTA Găgăuzia și categorii NEET.

Activitățile desfășurate au contribuit la dezvoltarea competențelor de leadership, gândire critică, comunicare, alfabetizare media și implicare civică, stimulând participarea activă a tinerilor în procesele democratice și decizionale la nivel local și național. Totodată, proiectele au promovat valorile europene, responsabilitatea socială și cultura democratică, consolidând rolul structurilor de tineret, consiliilor elevilor și organizațiilor studențești.

Un accent important a fost pus pe orientarea în carieră și integrarea pe piața muncii prin programe de mentorat, ghidare profesională, antreprenoriat și voluntariat. Tinerii au dobândit competențe practice și digitale, au avut acces la instruire, sesiuni de networking și oportunități de angajare, contribuind astfel la reducerea șomajului, migrației și excluziunii sociale în rândul generației tinere. De asemenea, proiectele au sprijinit dezvoltarea competențelor STEAM, educației financiare și antreprenoriale, pregătind tinerii pentru cerințele actuale ale pieței muncii.

Proiectele au generat și un impact pozitiv asupra sănătății emoționale și bunăstării tinerilor, prin activități dedicate prevenirii bullying-ului, promovării sănătății digitale, echilibrului emoțional și

unui stil de viață sănătos. În paralel, inițiativele culturale, artistice și sportive au stimulat creativitatea, colaborarea și spiritul comunitar, contribuind la dezvoltarea unei generații active, reziliente și implicate.

La nivel instituțional și comunitar, proiectele au consolidat capacitățile autorităților publice locale, organizațiilor de tineret și centrelor de tineret de a implementa politici și servicii sustenabile pentru tineri. Prin dezvoltarea rețelelor de colaborare, schimbul de bune practici și crearea unor mecanisme durabile de participare, aceste inițiative au contribuit la formarea unei societăți mai incluzive, democratice și orientate spre integrarea europeană a Republicii Moldova.

15 proiecte implementate cu finanțarea nerambursabilă din partea **Ministerului Mediului** au avut un impact pozitiv semnificativ asupra protecției mediului și dezvoltării durabile a comunităților locale, contribuind la îmbunătățirea gestionării deșeurilor, extinderea spațiilor verzi și conservarea resurselor naturale. Prin achiziționarea containerelor pentru colectare selectivă, amenajarea infrastructurii de salubritate și organizarea campaniilor de educație ecologică, a fost stimulată adoptarea unui comportament eco-responsabil și a crescut gradul de implicare civică în protecția mediului.

Mai multe inițiative au vizat plantarea arborilor și arbuștilor, amenajarea spațiilor verzi și dezvoltarea fâșiilor forestiere, contribuind la reducerea poluării aerului, prevenirea eroziunii solului, creșterea biodiversității și crearea unor microclimate mai favorabile. Totodată, proiectele au susținut dezvoltarea durabilă a sectorului forestier prin conservarea și extinderea resurselor forestiere și implementarea unor tehnologii inovatoare de producere a materialului săditor.

Un accent important a fost pus pe protejarea și valorificarea resurselor de apă prin curățarea iazurilor, reabilitarea izvoarelor și îmbunătățirea accesului la surse de apă potabilă. Aceste intervenții au contribuit la îmbunătățirea calității apei, dezvoltarea biodiversității acvatice și crearea unor spații recreative atractive pentru comunități și vizitatori.

Proiectele au avut și un impact social și economic pozitiv, prin îmbunătățirea aspectului estetic al localităților, dezvoltarea potențialului turistic și consolidarea identității locale. Activitățile de informare și sensibilizare desfășurate în școli și comunități au crescut nivelul de conștientizare ecologică, promovând reciclarea, reutilizarea și compostarea deșeurilor. În ansamblu, inițiativele implementate au contribuit la crearea unor comunități mai curate, mai sănătoase și mai reziliente din punct de vedere ecologic.

Proiectele susținute de către **Agencia de Investiții** prin **finanțare nerambursabilă** au contribuit la internaționalizarea producătorilor și exportatorilor moldoveni prin participarea la expoziții de prestigiu globale (Biofach, Fruit Attraction, ANUGA, BIFE-SIM etc.), implicând zeci de companii din sectoare cheie și generând contacte comerciale, parteneriate și oportunități de export.

- 47 producători de fructe (Fruit Attraction, ANUGA) au sporit vizibilitatea și extins piețele externe.
- 8 companii ecologice (Biofach) au consolidat poziția Moldovei ca furnizor bio, creând premise pentru contracte pe termen mediu.
- 4 apicole (Danemarca/Elveția), 3 avicole (ANUGA) și 6 alimentare (FoodService Expo, HoReCa) au accesat piețe cu valoare adăugată.
- 10 firme creative (Romanian Design Week: graphic design, animație, motion design) au extins rețele profesionale și potențial de export servicii.
- 5 companii (de ex. Apparel Sourcing Club) s-au integrat în rețele globale de sourcing și comenzi.
- 10 producători mobiliere (BIFE-SIM) au stabilit contacte cu distribuitori externi.

Acțiunile au consolidat imaginea competitivă a Republicii Moldova pe piețe externe, promovând produse horticoale, bio, apicole, avicole și creative, cu accent pe diversificarea exporturilor și parteneriate internaționale.

6 proiecte implementate cu finanțarea nerambursabilă din bugetul **Ministerului Muncii și Protecției Sociale** au contribuit semnificativ la promovarea conceptului de îmbătrânire activă, la reducerea izolării sociale și la îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice. Prin dezvoltarea unor spații comunitare accesibile, organizarea activităților recreative, educaționale și sportive, precum și prin stimularea dialogului intergenerațional, seniorii au beneficiat de oportunități sporite de socializare, implicare comunitară și menținere a sănătății fizice și mintale.

Un accent important a fost pus pe dezvoltarea competențelor digitale și reducerea excluziunii digitale în rândul persoanelor vârstnice. Activitățile de instruire și alfabetizare digitală, inclusiv în cadrul Universității Vârstei a Treia din raionul Fălești, au sprijinit seniorii în utilizarea tehnologiilor moderne și în creșterea autonomiei lor sociale. Totodată, dotarea vârstnicilor cu telefoane mobile și organizarea sesiunilor interactive de învățare au facilitat accesul acestora la comunicare și informare.

Proiectele au contribuit și la consolidarea relațiilor dintre generații, prin implicarea copiilor, tinerilor și voluntarilor în activități comune cu seniorii. Aceste inițiative au promovat schimbul de experiență, valorizarea tradițiilor și a valorilor naționale, precum și dezvoltarea unei comunități mai solidare și incluzive.

Prin activitățile desfășurate – de la exerciții fizice adaptate vârstei și ateliere despre sănătate și nutriție, până la activități cognitive și recreative – proiectele au susținut starea de bine a persoanelor vârstnice și au contribuit la integrarea conceptului de îmbătrânire activă în dezvoltarea comunităților locale.

1 proiect finanțat de către **Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare** are potențialul de a genera beneficii economice, tehnologice și operaționale importante prin dezvoltarea unui sistem inovator de creștere a puieților în containere închise, combinat cu utilizarea biostimulanților microbieni. Implementarea soluției va contribui la modernizarea proceselor din pepinierele forestiere și horticoale, sporind eficiența producției și calitatea materialului săditor.

Valorificarea tehnologiei prin parteneriate cu pepiniere forestiere, producători horticoali și instituții de cercetare poate conduce la creșterea cifrei de afaceri și extinderea portofoliului de produse și servicii ecologice destinate reîmpăduririi și horticulturii sustenabile. Totodată, proiectul are potențial de scalare industrială și de accesare a unor noi piețe, inclusiv internaționale, în domeniul silviculturii ecologice, agriculturii sustenabile și cercetării aplicate.

Prin automatizarea monitorizării parametrilor de mediu și utilizarea tratamentelor biologice, proiectul va reduce necesitatea intervențiilor manuale și va crește eficiența proceselor de producție în pepiniere. De asemenea, se estimează îmbunătățirea semnificativă a vigurozității și ratei de supraviețuire a puieților, contribuind la livrarea unor produse de calitate superioară, adaptate provocărilor climatice actuale.

Implementarea proiectului va genera și impact socio-economic pozitiv prin crearea de locuri de muncă directe și indirecte în domenii conexe, precum producerea biomasei microbiene, consultanța agricolă și dezvoltarea soluțiilor tehnologice pentru monitorizarea și controlul sistemelor inteligente de creștere.

3.3. Finanțare nerambursabilă, acordată în baza altor mecanisme de finanțare

Tabelul nr. 3 Alocarea finanțării nerambursabile organizațiilor necomerciale acordată în baza altor mecanisme de finanțare

AUTORITATEA PUBLICĂ	Mecanism de finanțare	Numărul proiectelor	Beneficiari	Suma acordată/solicitată (MDL)	Suma executată (MDL)
Agencia de Investiții	Contractare directă operator	18	Asociațiile producătorilor autohtoni	6.490.895,48	6.490.895,48
Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	Achiziții lucrări/servicii	1	Tineri 18-35 an	589.969,27	589.969,27
	Antreprenoriat social	1	Tineri 18-35 ani	570.619	570.619
Biroul Relații cu Diaspora	Achiziții lucrări/servicii	1	Diaspora (200 copii și tineri)	25.000,00	25.000,00
Compania Națională de Asigurări în Medicină	Achiziții lucrări/servicii	13	Asociații obștești și ONG din sectorul sănătății.	18.031.055,60	16.171.069,27
Total		34		22.887.520,35	22.869.934,02

Proiectele **Agenciei de Investiții** au facilitat promovarea internațională intensivă a diverselor sectoare economice din Republica Moldova prin participarea la expoziții, târguri și platforme de prestigiu regionale, europene și globale, implicând sute de beneficiari direcți (producători, exportatori, start-up-uri etc.) și generând contacte comerciale, parteneriate și oportunități de export.

Industria ușoară și modă: Prin participarea a **25 de beneficiari** la un eveniment internațional de profil, s-a urmărit promovarea comună a brandurilor moldovenești din sectorul textil și al confecțiilor. Rezultatele includ crearea de noi contacte comerciale și consolidarea imaginii industriei ușoare la nivel internațional. Alți **5 beneficiari** au participat la o platformă regională de modă cu impact mediatic ridicat, facilitând poziționarea producătorilor moldoveni în lanțuri de distribuție și colaborări internaționale.

Industria vitivinicolă și alimentară: **8 beneficiari** din industria vinului au participat la un eveniment specializat HoReCa, generând contacte comerciale relevante și oportunități de export pe piețe de nișă. Pe viitor, este planificată și participarea la o expoziție regională competitivă, cu scopul de a consolida brandul de țară în sectorul vitivinicol și de a extinde piețele de desfacere

Horticultura și produse ecologice: Aproximativ **350 de beneficiari** au participat la un eveniment național care a consolidat dialogul dintre producători, exportatori și autorități, crescând capacitatea sectorului de a răspunde cerințelor piețelor externe. În cadrul celui de al doilea eveniment **13 beneficiari** au avut acces la una dintre cele mai importante expoziții mondiale dedicate fructelor, contribuind la creșterea potențialului de export și diversificarea piețelor de desfacere. **5 beneficiari** au participat la un eveniment dedicat produselor bio, promovând oferta ecologică moldovenească pe piețe premium. Impactul constă în consolidarea poziționării Republicii Moldova ca furnizor de produse ecologice de calitate, cu potențial de expansiune pe segmente de piață cu valoare adăugată ridicată.

IT, start-up: **12 beneficiari** din domeniul tehnologiei și inovației au avut acces la una dintre cele mai importante platforme globale de inovație, conectându-se cu investitori internaționali și parteneri strategici. În perspectivă, sunt planificate participări suplimentare care vizează integrarea ecosistemului IT moldovenesc în rețele globale, cu accent pe atragerea investițiilor și accelerarea internaționalizării start-up-urilor locale.

Turism: 6 beneficiari au participat la unul dintre cele mai mari târguri turistice internaționale, iar **5 beneficiari** au promovat oferta moldovenească pe piața elvețiană, diversificând canalele de promovare. Sunt planificate și participări viitoare la evenimente europene de specialitate, cu scopul de a atrage noi fluxuri turistice și de a crea parteneriate cu operatori internaționali.

Editorial: 8 beneficiari din industria editorială au participat la un eveniment de carte pe piața românească, contribuind la extinderea rețelelor de distribuție a publicațiilor moldovenești și la creșterea vizibilității culturale a Republicii Moldova în rândul cititorilor și distribuitorilor din România.

Cinematografie (viitor): Este planificată participarea la o platformă internațională de prestigiu din domeniul filmului, cu scopul de a crește vizibilitatea producțiilor cinematografice moldovenești și de a atrage parteneriate internaționale pentru co-producții și distribuție.

Sectorul imobiliar: Beneficiarii din domeniul imobiliar au fost reprezentați la un eveniment european de referință, promovând oportunitățile investiționale din Republica Moldova și atrăgând interesul investitorilor străini pentru piața locală.

Cooperarea economică moldo-română: două evenimente de amploare au reunit **47 de beneficiari**, respectiv **circa 400 de beneficiari**, pe piața românească, oferind o platformă largă de promovare a produselor și serviciilor moldovenești. Aceste participări au contribuit semnificativ la extinderea cooperării economice transfrontaliere și la creșterea vizibilității mediului de afaceri din Republica Moldova în rândul partenerilor din România.

Drept impact general, acțiunile au consolidat imaginea Republicii Moldova ca destinație investițională și furnizor competitiv, stimulând cooperarea economică transfrontalieră (în special cu România), atrăgând investiții străine și diversificând piețele de desfacere pe plan regional, european și global. Proiectele subliniază potențialul sectoarelor creative, tehnologice și tradiționale, cu efecte anticipate în exporturi, turism și inovație.

Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret a finanțat proiectul Consiliului Național al Tineretului din Moldova (CNTM) „Dezvoltarea Capacității Organizațiilor de Tineret și Implicarea Tinerilor în Procesele Decizionale”, axat pe **antreprenoriat social** și implicarea civică a tinerilor. Peste 300 direcți (tineri 18-35 ani), inclusiv 10 organizații de tineret au primit granturi. Proiectul a capacitat organizațiile de tineret prin activități de formare și granturi, crescând participarea tinerilor în viața comunității și îmbunătățind calitatea vieții lor. Urmează a fi organizat un congres național pentru tineri primari și consilieri locali (APL I), consolidând implicarea în procesele decizionale, schimbul de experiențe și promovarea unei societăți mai incluzive și responsabile.

Proiectul „Podcastul Fii...” finanțat prin **mecanismul ”Achiziții lucrări/servicii”** a implicat **20 de tineri (16-29 ani)** în producția și promovarea podcastului cu 20 invitați (personalități din diverse domenii), oferindu-le mentorat și dezvoltare de competențe practice precum comunicare, colaborare și alfabetizare media. Proiectul a vizat producerea a 20 episoade educative/inspiraționale pentru tineri 18-35 ani, promovând sănătatea emoțională, gândirea critică, combaterea dezinformării și valorile democratice în contextul integrării europene, precum și va contribui la implicare activă în societate, cu sustenabilitate pe termen lung prin episoade noi, extinzând beneficiile în comunitate și diaspora.

Cu susținerea financiară a **Biroului Relații cu Diaspora** AO „Asociația Națională a tinerilor istorici din Moldova” a realizat **1 proiect**, în cadrul căruia au fost organizate șase lecții publice cu tinerii cu genericul „Cele mai reprezentative locuri și personalități ale istoriei și memoriei din

Republica Moldova” de care au beneficiat 200 de copii și tineri moldoveni din străinătate: *Tehnici și metode eficiente de predare a istoriei naționale. Ștefan cel Mare și Sfânt – strateg și lider European Castelul Soroca între arheologie, istorie și simbol național. Orheiul Vechi – locul unde s-au intersectat și conviețuit civilizație creștină și islamică. Tighina/Bender de la o cetate moldovenească la una otomană. Chișinău de altădată – file de istorie medieval.*

Cele **13 proiecte** finanțate prin achiziții/lucrări/servicii **Compania Națională de Asigurări în Medicină** din Fondul măsurilor de profilaxie pentru activități de prevenire a HIV/SIDA, a tuberculozei și promovarea modului sănătos de viață au vizat reducerea incidenței HIV/SIDA, ITS, hepatitelor virale și tuberculozei prin servicii de prevenire, testare, consiliere și educare, beneficiind grupuri vulnerabile din mai multe raioane. Drept urmare au fost detectate și tratate 30 cazuri HIV, 135 sifilis, 351 hepatite virale și 27 tuberculoză. De asemenea, 915 persoane din grupuri de risc au accesat servicii pentru prima dată, iar comunitățile au fost informate prin întruniri și materiale educative.

Au fost elaborate 2 broșuri, instruiți 905 profesori/specialiști, informați 4.848 adolescenți și 2.319 părinți din 10 raioane și Chișinău. Au fost create 10 episoade video „Doctor BRO” și un quiz interactiv pentru tineri.

Mii de persoane din grupurile vulnerabile și comunități locale au participat la activități de educație și prevenire privind consumul de tutun, alimentația sănătoasă, manipularea substanțelor chimice și prevenirea hepatitelor. Au fost desfășurate 3 evenimente „Zilele Alimentației sănătoase” (191 participanți), concurs online cu 104 reels-uri și spoturi TV/radio. S-au produs 600 postere, 2.000 pliante, 6 spoturi video și 17 infografice.

Proiectele au inclus campanii media, materiale educaționale, sesiuni de instruire, concursuri și activități interactive, contribuind la creșterea nivelului de conștientizare, consolidarea implicării comunitare și promovarea comportamentelor responsabile pentru sănătate. Au fost formați 27 formatori, organizate 92 sesiuni în 7 raioane, o competiție de erudiție și e-campanie națională, cu 11.000 materiale educaționale. La Ziua Mondială a Hepatitei, 143 teste și 3 emisiuni TV, plus 15.500 materiale.

4. Analiza datelor statistice și compararea cu anii precedenți.

Analiza informațiilor parvenite oferă o perspectivă cantitativă asupra evoluției sprijinului financiar public acordat organizațiilor societății civile (OSC), evidențiind evoluția pozitivă a mecanismelor de finanțare, cu atingerea și depășirea țintelor strategice stabilite în documentul de politici.

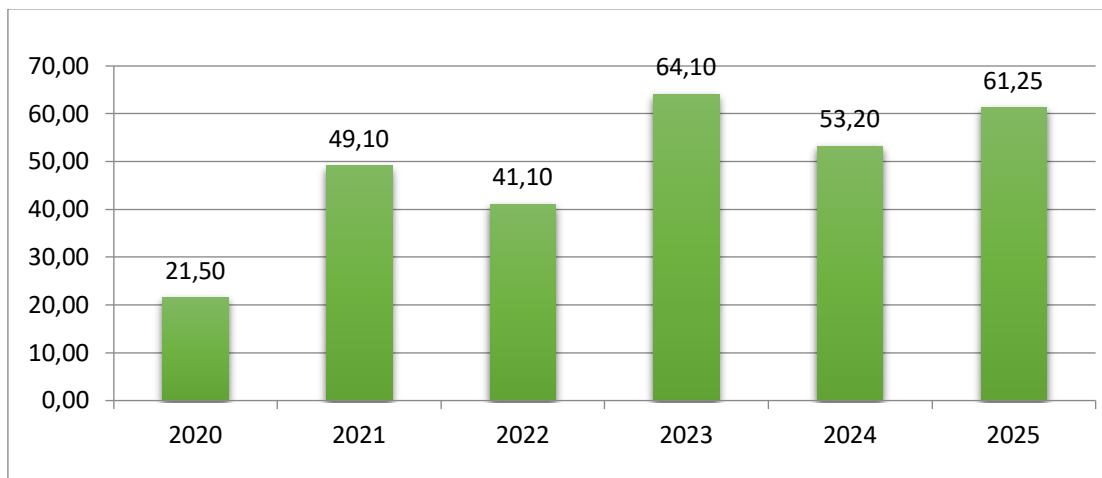
4.1. Evoluția cuantumului total al finanțărilor (2020–2025)

Tendința finanțării publice pentru sectorul necomercial, prin forme de finanțare nerambursabilă a proiectelor, reflectă un angajament guvernamental în creștere, suma totală **aproape triplându-se** în intervalul analizat. Evoluția anuală a sumelor executate de către autoritățile administrației publice centrale (APC) este următoarea:

- **2020:** Nivelul de pornire a fost de **21,50 milioane lei**.
- **2021:** A fost înregistrată o creștere majoră la **49,10 milioane lei**, pe fondul diversificării programelor de subvenționare.
- **2022:** Suma a fost de **41,10 milioane lei**, valoare utilizată ca bază pentru stabilirea indicatorilor de impact în noul Program de dezvoltare a OSC 2024-2027.
- **2023:** Finanțarea a urcat la **64,10 milioane lei**, o pondere majoră fiind contractele în domeniul sănătății publice.
- **2024:** **53,2 milioane lei**, reducerea cuantumului total fiind determinată de lipsa finanțărilor din partea Ministerului Sănătății.

- **2025:** Suma totală executată a fost de **61,25 milioane lei** (mai exact 61.249.821,62 lei), volumul de resurse rămâne la un nivel înalt, confirmând consolidarea proceselor de finanțare.

Tabelul nr.5 Finanțarea organizațiilor societății civile în perioada 2020-2025

4.2. Compararea cu țintele strategice ale Programului de dezvoltare a OSC 2024-2027

Anul 2025 este un reper critic pentru evaluarea performanței indicatorilor-cheie stabiliți în Planul de acțiuni al Programului de dezvoltare a OSC (HG nr. 845/2023).

1. Ținta strategică pentru anul 2025 a fost stabilită la **24,3 milioane lei**. Cu o execuție reală de **61,25 milioane lei**, statul a reușit să depășească acest indicator de peste **2,5 ori**.
2. Un obiectiv specific pentru 2025 este alocarea a cel puțin **10 milioane lei** pentru OSC-urile care reprezintă grupurile social-vulnerabile. Raportarea detaliată pentru 2025 a fost solicitată pentru a verifica atingerea acestei sub-ținte, care nu a fost monitorizată distinct în anii anteriori. Datele disponibile pentru anul 2025 și expuse mai detaliat mai sus demonstrează că acest obiectiv a fost atins prin finanțarea a **19 proiecte** (CNAM – 13 proiecte, MMPS – 6 proiecte) cu impact direct asupra categoriilor vulnerabile ale populației. Totalul surselor financiare alocate celor **19 proiecte** se ridică la **16.960.085,27 lei** (CNAM – **16.171.069,27 lei** , MMPS – **789.016,00 lei**), vizând categorii vulnerabile precum persoane cu risc de boli infecțioase și vârstnici.

Concluzii și recomandări de eficientizare pentru 2026

Performanța generală a formelor de finanțare nerambursabile a ONG-urilor în 2025 a demonstrat o rigoare administrativă în creștere, dar și necesitatea unor ajustări pentru optimizarea impactului.

Finalizarea și publicarea rapoartelor narrative a instituțiilor finanțatoare este esențială pentru a oferi o imagine completă a valorii aduse de sursele investite.

Pentru OSC care doresc să beneficieze de suport financiar din partea statului pentru implementarea proiectelor de utilitate publică, cu suportul GIZ și în parteneriat cu Centrul ”Contact” a fost elaborat Ghidul metodologic privind aplicarea la diferite forme de finanțare (finanțare nerambursabilă, mecanism de desemnare procentuală, achiziții publice, antreprenoriat social) și utilizarea corectă a mijloacelor financiare recepționate, care va contribui la facilitarea accesului organizațiilor necomerciale la mecanismele de finanțare de stat.

Reieșind din datele raportului pentru anul 2025, obiectivele stabilite în Programul național (HG nr. 845/2023) și cadrul legal actual (HG nr. 656/2022), s-au conturat următoarele concluzii și recomandări:

Concluzii generale

- Statul a demonstrat un angajament financiar solid, suma totală de **61.25 milioane lei** executată pentru finanțarea nerambursabilă a proiectelor OSC, în 2025 fiind de peste **2,5 ori mai mare** decât ținta strategică de 24,3 milioane lei stabilită inițial.
- Implementarea **Regulamentului-cadru (HG nr. 656/2022)** a oferit predictibilitate și transparență, procesul de finanțare evoluând de la intervenții fragmentate la un sistem bazat pe reguli de joc unificate.
- Finanțarea rămâne dominată de trei mari actori – **Ministerul Culturii, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret** – care împreună gestionează marea majoritate a bugetelor și proiectelor destinate sectorului necomercial.
- De menționat o tendință pozitivă în publicarea timpurie a apelurilor (trimestrul IV pentru anul următor), ceea ce asigură previzibilitatea și continuitatea activităților OSC-urilor.
- **Evoluție ascendentă pe termen lung:** Între 2020 și 2025, volumul finanțărilor publice pentru organizațiile societății civile **aproape s-a triplat**, reflectând o deschidere tot mai mare a autorităților către parteneriate cu sectorul necomercial.
- **Lacune în monitorizarea impactului social:** Deși datele cantitative (număr de proiecte, sume) sunt bine documentate, există o **lipsă de date agregate privind beneficiarii finali (persoane fizice)**, aceste informații rămânând izolate în rapoartele narrative individuale.

Recomandări

1. Centralizarea și digitalizarea datelor prin integrarea monitorizării finanțărilor OSC în Sistemul Informațional de Management Financiar (SIMF) prin trecerea de la o colectare manuală și ad-hoc a datelor (prin formulare electronice periodice) la o monitorizare automată, în timp real, a tuturor tranzacțiilor bugetare către organizațiile necomerciale.
2. Realizarea obiectivului nr. 9 Consolidarea sustenabilității financiare a organizațiilor necomerciale din Foaia de parcurs privind „Funcționarea Instituțiilor Democratice” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.276/2025 prin asigurarea instruirii organizațiilor necomerciale beneficiare de către autoritățile finanțatoare.
3. Realizarea acțiunilor nr. 43 – 45 din Programul de dezvoltare a OSC 2024 – 2027 prin desfășurarea Programelor de consolidare a capacităților instituționale ale OSC.

Sistemul de finanțare nerambursabilă din 2025 confirmă faptul că sectorul asociativ este un partener indispensabil, capabil să transforme resursele financiare ale statului în capital social și reziliență comunitară.